

سیمای سردار در بولوار وکیل آباد

اولین دیوارنگاره شهدا در بولوار وکیل آباد، به نام شهید محمدحسین بصیر در حال ترسیم است

مهدی عسکری

سیمای سردار عملیات بدر، این روزها آخرین مراحل ترسیم را می گذراند و قرار است مهم ترین شریان ارتباطی غرب مشهد، میزبان دیوارنگاره فرمانده گردان کوثر باشد تا از این پس در تقاطع بولوار جلال آل احمد به بولوار وکیل آباد شاهد تصویر نقشه بسته سردار محمدحسین بصیر بر روی دیواری بزرگ باشیم.

۳۱ سال پس از پایان جنگ

عنوانش بزرگ ترین و مهم ترین بولوار مشهد است، بولواری که دروازه اتصال به مناطق ییلاقی طر قبه و شاندیز و یکی از مهم ترین شاهراه های گردشگری شهر محسوب می شود. بخش مهمی از مسیر خط یک قطار شهری (مسیر رو گذر) از همین راه می گذرد. ادارات و نهادهای زیادی در این قرار دارد. مسیر ورودی بسیاری از محلات مهم مشهد از همین بولوار است. رستوران ها، کافه ها و مراکز تفریحی و ورزشی فراوانی در این بولوار ۷ کیلومتری قرار دارد. در ابتدای این بولوار بزرگ ترین پارک مشهد (پارک ملت) و در انتهایش یکی از زیباترین و قدیمی ترین پارک های شهر (پارک وکیل آباد) چشم انداز تفریح و سرگرمی بسیاری از زائران و مجاوران است. دو مرکز نظامی یادگان امام رضا(ع) و یادگان شهیدبهر و نسبی نیز در مسیر این شاهراه ارتباطی شهر مشهد قرار دارد. با این همه امتیاز و جاذبه، جای سؤال بزرگی است که چرا همانند خیابان دانشگاه (شهید کاوه)، خیابان چمران (شهید چمران)، بولوار شهید آوینی (شهید آوینی)، بولوار شهید صیاد شیرازی (شهید صیاد شیرازی)، بولوار وحدت (شهید شوشتری)، بولوار فرامرز عباسی (شهید جواد جامی خراسانی)، خیابان عامل (شهیدان عامل) و بسیاری خیابان ها و بولوارهای دیگر مشهد، هیچ تصویر شهیدی در این بولوار وجود ندارد. حالا و ۳۱ سال پس از پایان دوران دفاع مقدس، اولین دیوارنگاره شهید در این بولوار در حال ترسیم است. اگر از گذشته و غفلتی که برای استفاده از نام و تصویر شهیدان صورت گرفت، بگذریم، باید بهر سیم چه شد که بالاخره مدیریت شهری پایه این وادی نهاد؟

چشم انداز روشن شهدا در بولوار وکیل آباد

مدیر خانه هنر مندان مشهد با اشاره به اقدامات صورت گرفته در این راستا می گوید: نقاشی دیواری شهیدبصیر، اتفاق فرخنده ای بود که با پیگیری و تلاش یک ساله به ثمر نشست. البته این گونه نبود که قبل از این هیچ رد و نشانی از شهدا در بولوار وکیل آباد نباشد، چنان که نام تعدادی از کوچه ها و خیابان ها در این بولوار به نام شهیدان ثبت شده و علاوه بر آن، یادمان شهید برنوسی در انتهای بولوار وکیل آباد (روبه روی یادگان شهیدبهر و نسبی) نصب شده بود. در ورودی بولوار شهید صیاد شیرازی نیز سردیس این شهید گران قدر زیر پل صیاد جامیای و نصب شده است. از صدرا یوسفی درباره تداوم ترسیم نقاشی

دیواری سرداران شهید در بولوار وکیل آباد سؤال می کنیم و او بیان می کند: در حال بررسی و جمع بندی ظرفیت های بصری بولوار وکیل آباد به عنوان مهم ترین بولوار مشهد هستیم و چنانچه زمینه برای تداوم دیوارنگاری شهدا در مهم ترین بولوار مشهد فراهم باشد، قطعاً این اقدام انجام خواهد شد.

وی همچنین گریزی می زند به بخشی از اقدامات انجام شده در دوره اخیر مدیریت شهری برای احیا و ماندگاری هرچه بیشتر نام شهدا و می گوید: دیوارنگاری شهدا طی یکی دو سال اخیر به صورت جدی در دستور کار قرار گرفته است و در محورهای اصلی و پر تردد شهر، ترسیم نقاشی دیواری در حال انجام است. با این حال تلاش ما بر این است که ارتباطی میان شهید و محلی که قرار است نقاشی دیواری در آن ترسیم شود، برقرار شود. در این زمینه نظر مسئولان بنیاد شهید استان نیز با برنامهریزی ما تطبیق کامل دارد. وی با اشاره به فعالیت های اخیر در این زمینه می گوید: ترسیم نقاشی دیواری شهید اقامصطفی خمینی در محله شهید اقامصطفی خمینی، ترسیم نقاشی دیواری شهید شکر در بولوار شهید شکر و آغاز احیای نقاشی (ملت) و در انتهایش یکی از زیباترین و قدیمی ترین پارک های شهر (پارک وکیل آباد) چشم انداز تفریح و سرگرمی بسیاری از زائران و مجاوران است. دو مرکز نظامی یادگان امام رضا(ع) و یادگان شهیدبهر و نسبی نیز در مسیر این شاهراه ارتباطی شهر مشهد قرار دارد. با این همه امتیاز و جاذبه، جای سؤال بزرگی است که چرا همانند خیابان دانشگاه (شهید کاوه)، خیابان چمران (شهید چمران)، بولوار شهید آوینی (شهید آوینی)، بولوار شهید صیاد شیرازی (شهید صیاد شیرازی)، بولوار وحدت (شهید شوشتری)، بولوار فرامرز عباسی (شهید جواد جامی خراسانی)، خیابان عامل (شهیدان عامل) و بسیاری خیابان ها و بولوارهای دیگر مشهد، هیچ تصویر شهیدی در این بولوار وجود ندارد. حالا و ۳۱ سال پس از پایان دوران دفاع مقدس، اولین دیوارنگاره شهید در این بولوار در حال ترسیم است. اگر از گذشته و غفلتی که برای استفاده از نام و تصویر شهیدان صورت گرفت، بگذریم، باید بهر سیم چه شد که بالاخره مدیریت شهری پایه این وادی نهاد؟

یک پویش مردمی

اما گویا به جز مدیریت شهری، برای اولین بار پای یک پویش مردمی برای ترسیم این دیوارنگاره در میان است. در این خصوص، نماینده کانون فرهنگی شهید بصیر و مدیر پروژه دیوارنگاره این شهید به ما می گوید: تلاش ما برای ترسیم دیوارنگاره های به نام این سردار شهید از فروردین سال گذشته آغاز شد و در این راستا دیوارهای مختلفی در سطح شهر برای این مهم انتخاب شد اما نتوانستیم با مالکان ساختمان ها به توافق برسیم یا دیوارها در مکان های پرترددی قرار نداشت.

محمود جنگی اضافه می کند: در ادامه بررسی ها به گزیننه بولوار وکیل آباد رسیدیم و اینکه این بولوار بعد از پایان دوران دفاع مقدس شاهد ترسیم چهره هیچ یک از شهدا نبوده است. این شد که دیواری در این بولوار برای ترسیم چهره شهید بصیر انتخاب شد. اما برای تأمین بودجه نیز از طریق معاونت فرهنگی سپاه امام رضا(ع) با شهردار مشهد مکاتباتی صورت گرفت و آقای دکتر کلانی نیز بودجه مناسبی برای ترسیم این نقاشی دیواری اختصاص داد.

وی بیان می کند: طرح این دیوارنگاره نیز توسط استاد احمد منصوب ترسیم و توسط تیمی در خانه هنر مندان مشهد بررسی و تصویب شد. ترسیم دیوار نیز از تیر ماه توسط استاد منصوب آغاز شد و احتمالاً تا اوایل آبان سال جاری به پایان می رسد. برای ترسیم این دیوارنگاره، برای اولین بار در کشور از تلفیق هنر اسلامی و به عنوان نبردی مذهبی و ملی استفاده شد و شعری از فردوسی با این مضمون مورد استفاده قرار گرفت: جوایران نباشد تن من نیاد بر این بوم و بر زنده تن یک میلاد/ همه روی یک سر به جنگ آوریم/

جهان بر بداندیش تنگ آوریم// از بهر بر و بوم و پیوند خویش/ زن و کودک و خرد و فرزند خویش// همه سر به سر تن به کشتن دهیم/ از آن به که کشور به دشمن دهیم. وی بایبان درخواستی می گوید: بهتر است پویش های مردمی برای زنده نگهداشتن نام و یاد شهدا در این وادی نیز فعال شوند و اقداماتی انجام دهند، ضمن اینکه تلاش مسئولان ذی ربط نیز تنها برای تصاویر و دیوارنگاره های سرداران معروف دوران دفاع مقدس نباشد و ذیل نام این افراد، از تصاویر فرمانده گردان ها، فرمانده دسته ها و... نیز استفاده شود، ضمن اینکه به جز فرماندهان سپاه، از فرماندهان ارتش و نیروی انتظامی نیز استفاده شود. جنگی می افزاید: شاید بتوان بخشی از کمبود دیوارهای بزرگ برای نمایش چهره شهدا را از طریق تلویزیون های شهری و با نمایش سیمای شهدا در این تلویزیون ها جبران کرد.

ماوشهیدبصیر

در کمتر از یک سالی که از آغاز انتشار صفحه پلاک سرخ می گذرد، تاکنون دو بار میزبان شهید بصیر بوده ایم. اولین بار ۱۳ اسفند سال گذشته و در فاصله غرور مانده به سالگرد عملیات بدر، خاطره عکس یادگاری قبل از این عملیات را

با حضور همسران اسردار این عملیات زنده کردیم؛ آن روز خانم صدیقه موسوی، همسر سردار محمدحسین بصیر هم به روزنامه آمد تا خاطره ای ماندگار برای روزنامه شهر را رقم بزند. برای آن گزارش تیتیر «عاشقانه های بعد از بدر» را انتخاب کردیم.

دومین بار روز ۲۳ اردیبهشت سال جاری به سراغ خود حسین آقارفتیم و از روزگار آن روزهایش نوشتیم، از اینکه هیبتی داشت و رفتی دوست داشتنی میان اهالی محل و آشنا و غریبه. برای این گزارش هم تیتیر زدیم «حسین فولکسی، از کما تا شهادت» قصه این فولکس هم شنیدنی است؛ حسین آقا کمک هایش به مناطق محروم را با همین فولکس حمل می کرد.

محمدحسین بصیر کیست؟

سردار شهید محمدحسین بصیر، اولین پسر و دومین فرزند خانواده بصیر بود. او در آذر سال ۱۳۳۷ در شهرری متولد شد. در شش سالگی به دیستان امام حسن عسکری این شهر رفت و تا کلاس چهارم آنجا تحصیل کرد، سپس به همراه خانواده به مشهد آمد. کلاس پنجم را در چهارراه میدان بار به پایان رساند. از هشت سالگی نماز می خواند و در حد توان روزه می گرفت. به اجرای فرایض دینی اش اهمیت می داد و در جلسات او را به بیمارستان امام رضا(ع) منتقل کردند. روز بیهوش بود و سرانجام به هوش آمد. در روز فرار شاه، ازدواج کرد و ثمره این ازدواج دو دختر است. با تشکیل بنسج، عضو پایگاه مسجدالاجواد، واقع در خیابان جهانبانی شد و نیز به عضویت پایگاه مسجد ولیعصر (عج) در شهرک شهیدمطهری در آمد. همچنین پایگاه شهید محمدی را تأسیس کرد. در سال ۱۳۵۸ به سپاه پیوست. اوقات فراغت خود را در مسجد به آموزش بسیجی ها می گذراند و قرآن تلاوت می کرد. به کتاب های مذهبی و سیاسی علاقه مند بود و نهج البلاغه می خواند. شهیدبصیر پس از طی یک دوره آموزش نظامی در سپاه مشهد، عازم کردستان شد و ۲۵ روز به مبارزه با ضدانقلابیون پرداخت. با شروع جنگ تحمیلی عازم جبهه شد و به همراه تیپ ۲۱ امام رضا(ع) در جبهه های غرب و جنوب کشور حضور داشت. بارها مجروح شده بود که در اکثر موارد سرپایی در مان می شد و دوباره برانسر جراحات به بیمارستان منتقل می شد. یک بار در منطقه غرب برائر انفجار مهمات از ناحیه پشت به سوختگی سختی دچار شد که مدتی در بیمارستان صحرایی بستری و سپس به مشهد منتقل شد و در بیمارستان ۱۷ شهرپور تحت عمل جراحی قرار گرفت و مدتی تحت درمان بود. بار دیگر از ناحیه سینه هدف گلوله قرار گرفت و در بیمارستان امام رضا(ع) مشهد بستری شد. شهید بصیر، فرماندهی گردان کوثر را بر عهده داشت و از گردان فلق پشتیبانی می کرد. هنگام عملیات بدر در حالی که به بهترین وجه نیروهای خود را هدایت می کرد، در جزیره مجنون از ناحیه صورت مورد اصابت ترکش قرار گرفت و روز ۲۲ اسفند ۱۳۶۳ به آزوی دیرینه اش که شهادت بود، رسید. او را بنا به وصیتش در بهشت رضا و در کنار سایر شهیدان دفن کردند.

روزنامه شهرامیدوزندگانی

۲۲ شهریور ۱۳۶۸
شماره ۲۳۲۷

۵۷

بازگشت

قاب خاطره

قاب خاطره سردار

لیخند سردار چراغچی فقط چند وقت دیگر اینجااست. وقتی دیوارها روی آهن سوار شود، دیگر اثری از این لیخند زیبا نیست و سیمای شهید پشت ساختمانی بلند حبس می شود.

گزارش

پادر رکاب عاشقی

روایتی از همراهی اتوبوس رانان شهدی بازائون پیاده اربعین

هوا گرم است؛ اما گرمای شدید هم یارای ایستادن در مقابل عشق زیارت و پابوسی امام حسین (ع) را ندارد و زائران از پیر و جوان و زن و مرد با پای پیاده در گرمایی نفس گیر به سمت کربلا پیش می روند. ساعت ۱۱:۳۰ جمعه ۱۹ مهرماه ۹۸ است که به سمت «عباسخیر»، محل توقف و استقرار ۱۰۳ دستگاه اتوبوس و ۳۲۰ نفر از اتوبوس رانان و عوامل اجرایی کاروان خدام الحسین (ع) شهرداری مشهد می رویم. آن ها ۳ روز قبل برای جابه جایی و خدمات رسانی به زائران اربعین حسینی از مشهد حرکت کرده اند و چهارشنبه شب از مرز مهران به سمت نجف آمده اند.

عشق پشت خستگی را به زمین می زند

نماز می خوانیم و به سمت شوملی رهسپار می شویم. ساعت ۷ شب است، اما همچنان در حال حرکت در جاده هستیم. صادق می گوید حدود یک ساعت دیگر به شوملی خواهیم رسید. جاده تاریک است، اما زائران همچنان در حال پیمودن مسیر هستند و برخی نیز در موکب های کنار جاده در حال استراحت هستند. ساعت ۲۰:۳۰ است که در تاریکی شب، نوری قرمز رنگ علامت می دهد. اتوبوس به مسیر فرعی وارد می شود. انتظامات اتوبوس رانی اتوبوس ها را برای سوخت گیری هدایت می کند. اینجا شوملی است، به تریلی حامل سوخت می رسیم و سوخت گیری می کنیم. از اتوبوس پیاده می شویم. سرپرست انتظامات اتوبوس رانی در شوملی به استقبالمان می آید و ما را به محل استقرار انتظامات که خانه یکی از اهالی مهربان شوملی است، می برد و صاحب خانه با روی باز ما را به داخل اتاق بزرگی که تعدادی از اتوبوس رانان در حال استراحت هست، دعوت می کند و ما را پذیرایی به سبک محلی، لطفش را در حقمان تمام می کند. به گفته سرپرست انتظامات، اتوبوس ها تا صبح فعال هستند و تا زائری باشد، جابه جایی به نجف انجام خواهد شد. هوا تاریک است و به دلیل نبود نور کافی برای تصویربرداری، شب را در شوملی سر می کنیم. باید تا اذان صبح منتظر بمانیم. عشق اینجا پشت خستگی را به زمین کوبیده است. ●

یک بنده خدا

ترافیک به شدت سنگین است و اتوبوس

صدرا یوسفی
مدیر خانه
هنرمندان
مشهد:

در حال بررسی و جمع بندی ظرفیت های بصری بولوار وکیل آباد به عنوان مهم ترین بولوار مشهد هستیم و چنانچه زمینه برای تداوم دیوارنگاری شهدا در مهم ترین بولوار مشهد فراهم باشد، قطعاً این اقدام انجام خواهد شد

تقویم تاریخ

- ۲۳ مهر ۱۳۵۹: اشغال جاده آبادان - ماهشهر توسط رژیم بعثی عراق و تنگ شدن حلقه محاصره آبادان؛ عملیات محدود پل نادری در غرب دزفول (۱۳۵۹)
- ۲۵ مهر ۱۳۶۲: شهادت حسن اقرار پرست، معاون عملیات لشکر ۹۲ زرهی اهواز؛ عملیات میمک در ارتفاعات منطقه مرزی (۱۳۶۳)
- ۲۶ مهر ۱۳۸۸: شهادت شهیدان نورعلی شوشتری، جانشین فرمانده نیروی زمینی سپاه و رجبعلی محمدزاده، فرمانده سپاه سیستان و بلوچستان در منطقه پیشین سراباز در سیستان و بلوچستان
- ۲۷ مهر ۱۳۵۹: شهادت منوچهر ضایی رنگنه، مسئول اطلاعات سپاه سقر به دست ضدانقلابیون (۱۳۵۹)؛ عملیات عاشورا با رمز یا اباعبدالله...الحسین (ع) در محور ایلام - میمک به صورت نیمه گسترده (۱۳۶۳)